

KS. EDMUND MRÓZ

Krynica Zdrój MATKA BOŻA PARKOWA

Leśne Sanktuarium Matki Boskiej Łaskawej, zwane także Sanktuarium Królowej Krynickich Zdrojów, usytuowane jest na zachodnim stoku Góry Parkowej w Krynicy, kilkadziesiąt metrów w prostej linii nad źródłem Głównym, nieco poniżej pięknej nasłonecznionej polany zwanej Michasiową. Twórcy Sanktuarium zaprojektowali, widoczną do dziś, przecinkę w lesie, rodzaj „okna” leśnego, by Boża Rodzicielka „patrzała na źródło i aby od źródła mogli na Nią spoglądać gromadzący się chorzy”¹.

Do Sanktuarium można dojść każdą z 3 ścieżek spacerowo-leczniczych. Najkrótsza droga prowadzi schodami obok pomnika A. Mickiewicza do drewnianego kościółka Przemienienia Pańskiego, dalej wygodnym chodnikiem w prawo pod górę, obok pięknego stawu do podnóża skarpy, której wierzchołek stanowi plac o powierzchni ok. 90 m², w kształcie nieregularnego siedmioboku — właściwe Sanktuarium. Skarpa umocniona jest murem oporowym wybudowanym po raz pierwszy w r. 1884, wzmocnionym w latach 1898—99², remontowanym i przebudowanym w granicy tatrzańskim w r. 1950. Plac otoczony jest barierą z rur żelaznych umocowanych w kamiennych słupach, stanowiących przedłużenie muru oporowego. Wnęki między słupami wykorzystano na odpowiednie ławki.

Na środku placu znajduje się kwadratowy klomb o wymiarach 4×4 m, otoczony metalowym ogrodzeniem. W środku klombu wznosi się na kwadratowym, o wymiarach 123×123 cm, fundamencie cokół wysoki 185 cm, na którym widnieje figura Matki Bożej wysoka 180 cm. Podstawę figury stanowi płyta kamienna, kwadratowa, o ściętych rogach.

Figura Matki Bożej wykuta w kamieniu, pomalowana białą farbą, przed-

¹ B. Skórczewski, *Historia budowy kościoła rzym.-kat. w Krynicy z poglądem na przeszłość*, Kraków 1905, s. 18; Z. Wąsowicz, *Krynica i jej źródła lecznicze*, Kraków 1925, s. 118.

² B. Skórczewski, dz. cyt., s. 18 i 87—88.

stawia postać Maryi w postawie stojącej, dającej wrażenie ruchu. Postać ubrana w suknię spływającą do stóp, przepasana szarfą. Na ramiona zarzucony ma płaszcz o bogatych fałdach, spięty na piersiach kłamrą. Głowa odkryta, nieco pochylona do przodu. Włosy spływają swobodnie na ramiona. Nad głową korona z gwiazd dwunastu. Na twarzy Maryi maluje się spokój, dobroć i troska oraz nieco melancholijnej zadumy, jakby odcień smutku Matki, która przejęta jest losem potrzebujących pomocy dzieci. Ręce Maryi szeroko rozwarłe, w geście dawania, przekazywania, skierowane w stronę modlących się. Cała postać wyraża gotowość Matki, która spieszy z pomocą.

Autor rzeźby zawarł w swym dziele głębokie treści teologiczne: Maryja jest Matką ludzi, która chętnie spieszy z pomocą swym dzieciom. Jej ręce, pełne łask i dobre, współczujące oczy skierowane w stronę każdego, kto w jakiegokolwiek potrzebie zwróci się do Niej. Tę samą myśl wyraża wykuty na cokole napis: Matko Łaski Bożej, przyczyni się za nami. 1865 r.

Cała postać Maryi w swym kolorycie, na tle ciemnego lasu, zwłaszcza, gdy promienie słońca przenikną gęstwą drzew, wyraża pełnię łaski, niepokalane piękno Niewiasty obleczonej w słońce, Matki Łaski Bożej.

Na dolnej części cokołu jest wmurowana marmurowa tablica ze złożonym napisem: Maryjo, Królowo Polski, jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam. Na 300-lecie ślubów Jana Kazimierza 5 V 1957 R.P.

Początki Leśnego Sanktuarium Matki Boskiej Łaskawej sięgają wczesnych lat sześćdziesiątych XIX w. Autorem był wybitny artysta rysownik i malarz Artur Grottger (1837—67), który „bawiąc w Krynicy, czy to pod wpływem legendy³, czy też zachwycony uroczym parkiem, na znacznym wzniesieniu ponad źródłem, wśród gąszczu lasu, na stromej ścianie góry, zapragnął, aby stanęła statua Matki Boskiej Łaskawej... Mistrz ołówka zrobił rysunek, a publiczność nie szczędziła pieniędzy. Statua Matki Boskiej stanęła w parku w roku 1866”⁴.

Być może, że obok wymienionych przyczyn, do powstania naszego Sanktuarium przyczyniły się objawienia Matki Bożej w Lourdes w r. 1858, które już wówczas szeroko były znane.

Napis na cokole oznacza, jak mówią niektórzy autorzy⁵, datę powstania figury: rok 1865, inni podają natomiast: rok 1866⁶. Trudność tę można rozwiązać w następujący sposób: figura została wykonana i ustawiona w r. 1865, natomiast jej uroczyste poświęcenie nastąpiło w r. 1866 i dokonał go ks. Ludwik Stanisław Łętowski⁷, biskup pomocniczy w Krakowie, organizator wielu dzieł miłosierdzia i ceniony kaznodzieja, który właśnie w r. 1866 przebywał w Krynicy. Temuż biskupowi społeczeństwo Krynicy dedykowało część stoku góry Parkowej jako tzw. Łętówkę⁸.

Niestety, nie udało się ustalić, kto był wykonawcą figury.

Leśne Sanktuarium Matki Boskiej Łaskawej od samych początków przyciągało rzesze wiernych, jak świadczą wypowiedzi autorów wspomnień o Kry-

³ Legendę tę przytaczają: W. Bełza, *Krynica, w stuletnią rocznicę oddania tutejszych źródeł na użytek publiczny, skreślił...*, Lwów 1893, s. 6—10; B. Babel, *Wspomnienia z Krynicy*, Nowy Sącz 1896, s. 133—137; B. Skórczewski, dz. cyt., s. 16—18; Z. Wąsowicz, dz. cyt., s. 11, E. z Cerchów Gajzlerowa, *Tamten Kraków, tamta Krynica*, Kraków 1972, s. 102—103.

⁴ B. Skórczewski, dz. cyt., s. 18.

⁵ F. Kmietowicz, *Przewodnik dla gości udających się do Krynicy*, Kraków 1899, s. 38—39.

⁶ B. Skórczewski, dz. cyt., s. 18; W. Bełza, dz. cyt., s. 8; Z. Wąsowicz, dz. cyt., s. 149.

⁷ Z. Wąsowicz, dz. cyt., s. 151, art. w *Podr. Enc. Kośc.* t. 15—16, s. 102—103.

⁸ Z. Wąsowicz, dz. cyt., s. 118.

nicy⁹. Dowodem tego były świeże kwiaty składane u stóp figury, liczne światła płonące nieraz do późnej nocy oraz hojne ofiary składane do skarboxy¹⁰.

W miarę upływu lat, kult z prywatnego nabierał coraz bardziej publicznego charakteru, angażując całą społeczność wiernych, czego wyrazem była nowenna do Matki Bożej, Królowej Krynickich Zdrojów, procesja organizowana z kościoła parafialnego do Sanktuarium w jedną z niedziel maja oraz liczne Msze św. zamawiane przez wiernych.

Z braku warunków odprawiania nabożeństw przy figurze połączono kult Matki Boskiej Łaskawej w parku z kultem oddawanym Matce Bożej w kościele parafialnym, a od pewnego czasu z kultem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w czasie nieustającej nowenny w każdy czwartek tygodnia, co połączone jest z całodzienną adoracją Najśw. Sakramentu, ze specjalnym nabożeństwem i Mszą św. w godzinach wieczornych.

W samym Leśnym Sanktuarium, także w zimie, można widzieć modlących się wiernych, o każdej porze, nieraz do późnego wieczoru. Młodzież urozmaica swe odwiedziny u stóp Matki pieśnią maryjną i grą na różnych instrumentach. Zawsze płoną świece i są świeże kwiaty. Fotografie Leśnego Sanktuarium najszybciej znikają z gabloty kościelnej, by kartka z postacią Królowej Krynickich Zdrojów biegła w świat z pozdrowieniami i wyrazami pamięci. Pieśni o Królowej Krynickich Zdrojów są znane i chętnie śpiewane. Od wielu lat procesji do Sanktuarium w ostatnią niedzielę maja przewodniczy Ks. Biskup Ordynariusz z Tarnowa.

---

⁹ W. Bełza, dz. cyt., s. 6—7; F. Kmietowicz, dz. cyt., s. 38—39.

¹⁰ B. Skórczewski, dz. cyt., s. 87.